

Beste (aankomend) debater,

In deze handleiding kun je de belangrijkste dingen die een buitenstaander moet weten over competitief debatteren vinden. Deze tekst is bedoeld voor mensen die een keer aan een debattoernooi willen meedoen, maar nog geen weet hebben van de regels van zo'n toernooi. De tekst legt de regels uit van het AP (american parliamentary) format, het format dat in Nederland het meest gebruikt wordt op toernooien. In het begin denken veel mensen over wedstrijddebatteren dat het erbij gaat om kennis van de regels, mooi kunnen praten en grapjes maken, maar na verloop van tijd zul je er achter komen dat goed debatteren niet veel meer is dan snel en goed kunnen denken en een brede algemene ontwikkeling hebben. Debatteren is een van de weinige sporten waar intelligentie voor 99% de uitslag bepaalt en dat maakt het een bijzondere en leuke sport. Ik wens je veel plezier toe bij je eerste stappen in de wereld van het competitief debatteren, uit eigen ervaring kan ik zeggen dat debatteren enorm verslavend kan zijn voor wie eenmaal aan zijn eerste toernooi mee heeft gedaan. Succes!

Julius Lindenbergh, april 2006

Doel van het debat

Het doel van een parlementair debat is het overtuigen van de jury van het feit dat een door de voorstanders gebracht plan goed (voorstanders) of slecht (tegenstanders) is. Hierbij geldt dat binnen de regels alles geoorloofd is, mits het maar overtuigend is. De nadruk in het jureren van een parlementair debat ligt enorm zwaar op inhoud: argumentatie, bewijslast, analyse, weerlegging van tegenargumenten. Richt je dan ook hier op. Proberen grappig te zijn en met irrelevante, maar leuke opmerkingen komen levert geen hoge score op. Je hebt te maken met 1 of 2 juryleden die heel actief met jouw argumentatie meeschrijven (soms wel een A5'je per spreker volpennen) en na afloop zullen ze zich voor het bepalen van hun oordeel beperken tot datgene wat zij van de argumentatie in jouw speech hebben opgeschreven. Het doel van het debatteren is dus het door inhoudelijke argumentatie overtuigen van het gelijk van jouw team, debatteren is geen stand up comedy.

Regels (de definitie)

Wat vaak voor buitenstaanders het meest vreemde is aan debatteren is het definiëren van een stelling. Wanneer een kwartier voor het debat een stelling bekend gemaakt wordt is het niet zo dat de voorstanders voor deze stelling pleiten en de tegenstanders tegen deze stelling. In plaats daarvan bedenkt het team dat voor de stelling is een plan (beleidsmaatregel) dat redelijkerwijs onder de stelling past, zoals een krantenartikel onder een krantenkop past. Het is de taak van de 1^e voorstander om deze definitie te brengen, daarna mag deze niet meer veranderd worden, op straffe van hele zware puntenaftrek. De tegenstanders moeten in het debat proberen de jury ervan de overtuigen dat het door de voorstanders gebrachte plan een slecht plan is.

Voorbeeld: de stelling is "lijfstraffen moeten worden toegestaan". Hierbij kun je als voorstanders voorstellen de corrigerende tik voor ouders toe te staan, maar ook om de mogelijkheid te introduceren om rechters lijfstraffen op te laten leggen. Wat de voorstanders moeten doen bij het uitleggen van hun plan is zorgen dat er een goed debat mogelijk is. Hiervoor is het noodzakelijk dat alle informatie die de oppositie redelijkerwijs nodig heeft in de eerste beurt van de voorstanders gebracht wordt, het gaat hier dan om het beantwoorden van de wie? wat? waar? vragen. Als in de loop van het debat blijkt dat de voorstanders bijvoorbeeld niet hebben uitgelegd wie de kosten van een plan gaat betalen of wat het plan precies inhoudt en de tegenstanders aantonen dat dit relevant is voor het debat, kan dit de voorstanders zware puntenaftrek opleveren. Een heldere, volledige definitie is een voorwaarde voor een goed debat.

Een aantal definities zijn verboden:

- truïsms, dit is het geval wanneer redelijkerwijs niet tegen een bepaald plan te pleiten is (voorbeeld: “de overheid moet proberen iets tegen kanker te doen”), deze doodzonde maakt een debat onmogelijk en levert extreem zware puntenaftrek voor de voorstanders op, maar komt eigenlijk zelden tot nooit voor.
- status quo, wanneer de voorstanders een bestaande situatie voorstellen (voorbeeld: “er moet een accijns op benzine komen”), dit levert minder zware puntenaftrek op dan een truïsm, omdat een debat erover nog wel mogelijk is, maar zet de tegenstanders toch op een dusdanige (voorbereidings)achterstand dat jury’s dit zwaar afstraffen.
- squirrel, een plan brengen dat zo weinig met de stelling te maken heeft dat het de tegenstanders onredelijk benadeelt. Dit komt nog wel eens voor, vooral door minder serieuze teams (met name uit Amsterdam), levert veel puntenaftrek op.
- onredelijk plaatsgebonden definities, normaal is dat een debat gaat over een beleidsmaatregel die door de 2^e kamer genomen kan worden. Ook definities die op EU of zelfs VN niveau zijn worden toegestaan. In gevallen waarin dat redelijkerwijs uit de stelling volgt is een debat vanuit een andere landelijke overheid ook soms toegestaan (voorbeeld: “DK vindt dat Rusland haar voormalige staatsbedrijven weer moet collectiviseren” mag uiteraard vanuit de Russische overheid gevoerd worden.)
- definities die niet in het heden plaatsvinden (voorbeeld: “Nederland had Amerika niet moeten steunen in de oorlog tegen Irak.”)

Voor “foute” definities geldt dat ze geen automatisch verlies voor de voorstanders inhouden, maar dat de oppositie het wel heel bont moet maken om het debat nog te verliezen. Bij de vraag hoe zwaar een foute definitie de voorstanders aangerekend wordt is vooral van belang in hoeverre de tegenstanders redelijkerwijs nog een kans hadden om een verhaal te kunnen houden. Een truïsm is erger dan een squirrel en een squirrel weer erger dan een status quo bijvoorbeeld.

Als tegenstander moet je, om schade aan je sprekerspunten te voorkomen, zo veel mogelijk proberen toch in te gaan op wat de voorstanders zeggen, of op de gedachte achter het betoog van de voorstanders. In veel toernooireglementen staan wel dingen over alternatieve definities, maar dat is eigenlijk af te raden. Bij al deze dingen staat de redelijkheid voorop: het doel van een definitie is dat er een helder en goed debat gevoerd moet kunnen worden, waarbij de tegenstanders weten waar ze tegen moeten pleiten. Tegenwoordig zijn stellingen vaak zodanig gesloten dat uit de stelling al een groot deel van de definitie volgt.

Regels (het format)

Bij deze vorm van debatteren gaat het er, in tegenstelling tot het tv-programma het lagerhuis, heel gestructureerd aan toe. Er zijn vaste spreektijden en interrupties maken is alleen toegestaan wanneer de spreker dit goed vindt. Het schema van een debat gaat als volgt:

	1e voorstander	2e voorstander	1e tegenstander	2e tegenstander
Opbouwende beurten	5 minuten			
			5 minuten	
		5 minuten		
				5 minuten
Conclusiebeurten			3 minuten	
	3 minuten			

Wat je hier ziet als je van boven naar onder leest is in feite heel logisch (eerst alle sprekers 1 opbouwende beurt van 5 minuten voor-tegen-voor-tegen en dan van beide teams nog 1 conclusiebeurt van de eerste spreker), op de volgorde van de conclusiebeurten na, hier spreekt de tegenstander eerst en dan de voorstander, dit geeft de wat vreemde situatie dat de tegenstanders 2 keer achter elkaar spreken, de gedachte is dat de voorstanders als verdedigers van het plan het laatste woord moeten krijgen.

De spreektijden worden met een stopwatch bijgehouden en door middel van signalen wordt af en toe aan de debater duidelijk gemaakt hoeveel minuten hij nog heeft. Het is toegestaan je spreektijd niet vol te maken, maar dat levert geen hoge score op. Als vuistregel kun je zeggen dat je toch zeker wel tot 4:45 moet spreken om geen puntenaftrek te krijgen, als je nog tijd over hebt kun je die benutten door wat je in je speech verteld hebt nog eens samen te vatten, dat maakt het voor de jury ook nog eens een stuk duidelijker. Langer dan 5:15 spreken levert boze juryleden op en is dus ook niet aan te raden. Het sterkste is het om 5 tot 10 seconden uitloop te hebben, maar het timen van een speech is iets waar ervaring voor nodig is.

Tijdens de opbouwende beurten mogen interrupties gemaakt worden door sprekers van het andere team. Een interruptie is een korte vraag of opmerking van maximaal 15 seconden, maar meestal gewoon 1 of 2 zinnen. Zij kunnen dit doen door op te gaan staan en mogen daarbij "op dat punt" of "punt van informatie" zeggen. Het is aan de spreker om te bepalen of de interruptie wordt toegestaan. Vuistregel is om tijdens een speech van 5 minuten 1 of 2 interrupties toe te staan. Maak als je aan het spreken bent meteen aan de interruptievragers duidelijk of je hem toestaat zijn punt te maken of niet, een simpel gebaar met je arm is genoeg om hem weer te laten zitten, je hoeft niet perse iets te zeggen. Wanneer duidelijk is dat je interruptie niet toegestaan wordt door de spreker moet je meteen weer gaan zitten. Interrupties zijn alleen toegestaan tussen de 1^e en 4^e minuut van een speech en niet in conclusiebeurten. Tijdens de interruptie blijft de spreker de baas over de situatie (de interruptie gaat ook van zijn spreektijd af), wanneer de spreker vindt dat het punt wel duidelijk is mag hij de interruptie afkappen. Minder dan 1 of meer dan 2 interrupties toestaan of als luisteraar geen interrupties proberen te maken wordt door de jury met puntenaftrek beloond.

Iedere speech begint met het bedanken van de voorzitter voor het woord en eindigt met het bedanken van het publiek en de voorzitter voor de aandacht.

1^e opbouwende speech voorstanders

De eerste spreker van de voorstanders (minister-president officieel genoemd) heeft als taak om het debat te openen. Hij brengt hiervoor de definitie (met het goed uitleggen hiervan is hij toch wel snel een minuut kwijt) en geeft argumentatie voor het plan. Het is sterk om te beginnen met aangeven dat er op dit moment een groot probleem is dat opgelost moet worden of een voorbeeld uit de actualiteit te geven. Daarnaast geeft de eerste voorstander al het grootste deel van de argumentatie van de voorstanders.

Een eerste voorstander heeft het goed gedaan als: over de definitie in de rest van het debat geen problemen ontstaan en zijn argumentatie tot aan het einde toe relevant en onweerlegd blijft.

Een eerste voorstander heeft het slecht gedaan als: er problemen rond de definitie ontstaan, zijn argumentatie meteen weerlegd kan worden door de eerste tegenstander of wanneer hij zo veel tijd besteed aan het uitleggen van zijn plan dat zijn argumentatie niet goed uitgewerkt wordt.

1^e opbouwende speech tegenstanders

De eerste spreker van de tegenstanders (leider van de oppositie) heeft als taak om de argumentatie van de eerste voorstander te weerleggen (ongeveer de eerste 2 minuten) en het belangrijkste deel van de argumentatie van de tegenstanders te brengen (ongeveer 3 minuten). De eerste tegenstander moet globaal aangeven wat de te volgen lijn van de oppositie is. Omdat de tegenstanders pas tijdens de speech van de eerste voorstander horen wat het plan is waar ze tegen moeten pleiten wordt het de eerste oppositiespreker altijd een beetje vergeven als zijn speech wat ongestructureerd is. Ook de argumentatie

van de eerste tegenstander kan nog wel eens wat oppervlakkig zijn, in dat geval moet de 2^e tegenstander dit verder uitwerken.

Een eerste tegenstander heeft het goed gedaan als: hij meteen goed grip heeft op de argumentatie van de eerste voorstander en zijn argumentatie tot het einde aan toe relevant voor het debat blijft.

Een eerste tegenstander heeft het slecht gedaan als: hij niet ingaat op de argumentatie van de eerste voorstander of deze in het geheel niet weet te weerleggen of af te zwakken of als zijn argumentatie aan het einde van het debat niet meer relevant blijkt te zijn.

2^e opbouwende speech voorstanders

De tweede spreker van de voorstanders heeft als taak de aanvallen van de eerste tegenstander te pareren (2 tot 3 minuten) en zelf de argumentatie voor de voorstanders af te maken (2 tot 3 minuten), door het brengen van nieuw materiaal of het versterken van de argumentatie van de 1^e voorstander (bijvoorbeeld door nieuwe voorbeelden en case studies). Omdat dit de laatste kans is voor de voorstanders om constructief materiaal in het debat te brengen is dit een belangrijke speech. Het is belangrijk om dezelfde weg in te slaan als de 1^e voorstander. In je speech moet je dus, waar dat kan, proberen zoveel mogelijk te verwijzen naar de 1^e voorstander. Het is in ieder geval sterk om nog even op zijn argumenten terug te komen om er hier en daar op te wijzen dat die nog steeds niet weerlegd zijn.

Een tweede voorstander heeft het goed gedaan als: hij de argumentatie van de eerste tegenstander volledig weerlegt en hij zelf ook relevante nieuwe punten in het debat brengt.

Een tweede voorstander heeft het slecht gedaan als: hij de argumentatie van de eerste tegenstander onweerlegd laat, de eerste voorstander tegenspreekt (doodzonde), of zelf niets nieuws in het debat weet in te brengen.

2^e opbouwende speech tegenstanders

Dit is de laatste speech in het debat waarin nieuwe argumenten gebracht mogen worden. In deze speech moet de tweede tegenstander de argumentatie in de speech van de tweede voorstander weerleggen (ongeveer 2 minuten), eventueel de aanvallen van de 1^e tegenstander extra kracht bijzetten en zelf ook nog met nieuwe argumenten of verdieping van de argumenten van de 1^e tegenstander komen door nieuwe voorbeelden, case studies, extra analyse etc.

Een tweede tegenstander heeft het goed gedaan als: hij de tweede voorstander compleet irrelevant voor het debat weet te maken, zelf goede argumentatie brengt en ook nog eens een duidelijke link weet te leggen met de speech van zijn teamgenoot.

Een tweede tegenstander heeft het slecht gedaan als: hij niet op de 2^e voorstander ingaat, niets nieuws inbrengt of zijn teamgenoot weerspreekt (doodzonde) of totaal niet meer op zijn argumenten terugkomt.

Conclusiebeurten

De conclusiebeurten verschillen op diverse manieren van de rest van het debat. Er zijn geen interrupties mogelijk en ze duren maar 3 minuten in plaats van 5. Nieuwe argumenten mogen niet meer ingebracht worden, wel nieuwe voorbeelden bij al ingebrachte argumenten. Weerleggen van argumenten van de tegenstander mag nog wel (al staat het bij de tegenstanders wat vreemd, omdat de 2^e tegenstander dit al had moeten doen, een impliciete motie van wantrouwen aan je teamgenoot dus), maar besteed hier niet te veel tijd aan, zeker niet meer dan 30 seconden. In de conclusiebeurten is het de bedoeling de jury uit te leggen waarom jouw team het debat gewonnen heeft. Hierbij is het de bedoeling de suggestie te wekken dat je boven het debat zweeft (de helikopter-metafoor is hier al vaak voor gebruikt). Een conclusiebeurt kan langs verschillende lijnen (per beurt het debat langslopen, of de argumenten van jouw team herhalen), het meest effectief is echter het per thema samenvatten van het debat. Hierbij zoek je als spreker de 1 of 2 of 3 grootste tegenstellingen in het debat uit (voorbeeld: in een debat over de monarchie heb je vaak een

praktische tegenstelling “corruptie vs. nationale binding” en een morele tegenstelling “democratie vs. monarchie is al democratisch omdat 90% van het volk de monarchie wil”.) en bij elk van die tegenstellingen (ook wel “clashes” genoemd) geef je aan waarom jouw team in die tegenstelling de betere argumenten had.

Vorbereiding

De bekendmaking van de stelling is 15 minuten voor het debat. In die 15 minuten is het van groot belang om goed het debat voor te bereiden. Als voorstander moet je een definitie bedenken (lieft binnen 3 minuten na de stelling gehoord te hebben) en argumentatie bedenken. Ook het nadenken over de meest logische aanvallen van de tegenpartij is heel nuttig. Als tegenstanders heb je iets minder aan je voorbereidingstijd, omdat je nog niet weet waar het debat precies over zal gaan, wel kun je alvast een aantal mogelijkheden doornemen. In debatten waarin de stelling erg weinig ruimte laat aan de voorstanders kun je je tegenargumentatie vaak tot in meer detail voorbereiden. Neem vlak voor het debat begint even de tijd om voor jezelf even alles overzichtelijk op een blaadje te schrijven.

Presentatie/structuur

Op presentatie en structuur wordt niet expliciet gejureerd, maar ze zijn wel ondersteunend voor je argumentatie. Een debater die duidelijk praat, rustig spreekt en de jury vaak aankijkt zal zijn argumentatie makkelijker duidelijk kunnen maken aan een jurylid. Presentatie is voor de meeste debaters niet echt een probleem, structurering wel.

Onder structuur valt het zodanig uitleggen wat je aan het doen bent dat de jury de opbouw van je betoog snapt. Heel handig is om aan het begin van je betoog al aan te kondigen wat je gaat doen en in welke volgorde (“Ik ga eerst in op de 2 argumenten die de tegenstander heeft ingebracht en daarna zal ik zelf 2 argumenten brengen, namelijk het-argument en het-argument, tot slot zal ik nog een historische parallel geven met”). Er zijn vele manieren om dit te doen en “goed” of “fout” bestaat hierbij niet, maar het uitgangspunt moet zijn dat je speech goed te volgen is en dat gaat makkelijker als het jurylid al van tevoren weet wat je gaat doen. Tijdens je speech is het ook heel prettig om af en toe aan te geven waar je bent gebleven in je verhaal (“Ik heb hiermee het-argument behandeld en nu ga ik het-argument brengen”). Tot slot is het zeer aan te raden aan het einde van je verhaal nog even kort samen te vatten wat je gedaan hebt. Niet alleen maakt een goede structurering van je betoog het goed te volgen voor de jury waardoor je argumentatie beter overkomt, het zorgt er ook voor dat je zelf beter je eigen verhaal kunt onthouden.

Argumentatie

Als argumentatie kun je heel veel dingen zeggen, zolang het maar overtuigend is. Een regel bij het debatteren is dat het bij argumentatie niet gaat om wat je allemaal claimt (“Turkije moet niet bij de EU omdat het geen Europees land is!”), maar om hoe goed je dat wat je claimt onderbouwt (dus uitlegt waarom Turkije geen Europees land is, door bijvoorbeeld geografische of culturele kenmerken nader te bespreken) en uit te leggen waarom dat argument relevant is (dus waarom het belangrijk is dat niet-Europese landen niet bij de EU mogen). Voor het goed uitwerken van een argument heb je toch al snel een minuut (soms wel 2 minuten bij een groot argument) nodig.

Argumentatie kan op vele manieren gaan, maar het meest effectief is toch wel wanneer je iets claimt, dat vervolgens uitlegt/bewijst, er een voorbeeld bij geeft en aantoonst dat het relevant is voor het debat. Argumenten die uit 1 zin bestaan worden als “losse flodders” beschouwd en leveren erg weinig punten op, onderbouwing is dus erg belangrijk, de reden dat veel debaters zo snel praten is niet dat ze veel argumenten willen geven, maar dat ze aan elk argument veel body willen toevoegen. Historische

parallelen, juridische analogieën en internationale case studies kunnen erg effectief zijn, maar zijn wel typisch dingen die je meer in beurten van 2^e sprekers dan in beurten van 1^e sprekers ziet.

Het standaard geschillen model (SGM) is een model dat nog even speciale aandacht verdient, omdat het door veel debaters gebruikt wordt. Het gaat ervan uit dat een plan goed is als op de 4 vragen

1. Is er een probleem?
2. Lost het plan het probleem op?
3. Is het plan haalbaar?
4. Zijn de voordelen groter dan de nadelen?

vier keer een “ja” gegeven kan worden en het plan slecht is als op 1 van de vragen “nee” geantwoord kan worden. Hoewel dit model een aantal jaren geleden heilig was en veel debaters het nog steeds toepassen begint het steeds meer zijn relevantie te verliezen. Zeker omdat debatten steeds meer over principes beginnen te gaan en minder over praktische zaken.

Toernooiverloop

De grote Nederlandse debattoernooien (zoals het Bonapartiaans Debat Toernooi, UDS Toernooi, Cicero Toernooi en het NK) bestaan uit 5 voorrondes waaraan elk team meedoet. Aan dit soort toernooien doen tussen de 25 en 50 teams mee. Vanaf de 3^e ronde (soms al vanaf de 2^e) geldt het principe van “power-ranking”: je komt uit tegen een team dat in het klassement heel dicht bij jou in de buurt staat, op deze manier kom je steeds teams van ongeveer gelijke sterkte tegen.

Tijdens deze voorrondes is er steeds een team dat wint en een team dat verliest, het aantal overwinningen is het eerste criterium voor je klassering. Daarnaast krijgt elke debater bij elk debat sprekerspunten toegekend. Dit is een score tussen de 0 en 100 (al ligt 99% van de scores tussen de 60 en 85, 70 is gemiddeld). Voor de teamscore worden deze scores bij elkaar opgeteld (10 in totaal, 5 debatten x 2 sprekers). Binnen de teams die op een gelijk aantal overwinningen staan wordt de volgorde bepaald door het aantal sprekerspunten dat behaald is. Meestal eindigen na afloop van de 5 voorrondes 1 of 2 teams op 5 overwinningen, een stuk of 7 op 4 overwinningen, een heleboel op 3 of 2 overwinningen en nog een paar op 1 of 0 overwinningen. De beste 4 teams gaan door naar de halve finale, dit zijn dus de teams met 5 overwinningen en de teams met 4 overwinningen die de hoogste sprekerspunten hebben gehaald. Vanaf de halve finales telt alleen winst/verlies nog.

Ook wordt er een individueel klassement bijgehouden, hiervoor tellen de 5 individuele sprekerspuntscores die een debater in de voorrondes gehaald heeft, de winnaar van dit klassement mag zichzelf “beste spreker” van het toernooi noemen. Iemand kan dus beste spreker op een toernooi zijn zonder te winnen of zelf zonder de halve finale überhaupt gehaald te hebben.

Debatersjargon

AP (American parliamentary) = het debatformat dat in deze tekst is uitgelegd, populair in Nederland.

(back)stabbing = wanneer een debater zijn/haar teamgenoot tegenspreekt, een doodzonde.

bin round = debat met 2 teams die laag in het klassement staan.

BP (British parliamentary) = debatformat met 4 teams, erg populair in het buitenland.

de break = de bekendmaking van de teams die de halve finale hebben gehaald.

CA (chief adjudicator) = het hoofdjurylid, houdt meestal voor het toernooi even een praatje.

clash = (fundamentele) tegenstelling in het debat.

convenor	= het hoofd van de toernooiorganisatie, praat het toernooi aan elkaar
DH/DK (dit huis/deze kamer)	= irrelevant voorvoegsel dat traditioneel voor een stelling staat.
eloquentia	= debatformat waarbij het veel meer om vorm gaat en minder om inhoud.
euro's	= het Europees kampioenschap debatteren voor universiteiten.
feedback form	= formulier dat een deelnemer kan invullen bij klachten over de jurering.
knife	= (zie: backstabbing)
muppets	= debaters die zo slecht zijn dat ze zelfs de meest basale regels overtreden.
negative matter	= weerlegging van argumentatie van de tegenstanders.
POI	= een interruptie (point of information).
positive matter	= eigen argumentatie van een team.
prop/opp	= voorstanders/tegenstanders (propositie/oppositie).
rebuttal	= weerlegging van argumenten.
speaks	= sprekerspunten
squirrel	= definitie die erg afwijkt van de stelling.
stab	= (zie: backstabbing)
status quo	= huidige situatie, of een definitie die deze situatie voorstelt.
tab	= de (eind)stand
time keeper	= de persoon die de tijd bijhoudt tijdens een debat.
time management	= de opbouw qua tijd van je speech (niet te kort of te lang).
top room	= debat tussen 2 teams die hoog in het klassement staan.
truïsm	= definitie waar niets tegen in te brengen is, niet toegestaan.
worlds	= het Wereldkampioenschap debatteren voor universiteiten.